

Datum

2022-03-11

Vår referens

Rasmus Fredriksson

Projektledare

Rasmus.Fredriksson@malmö.se

Remiss från Naturvårdsverket - Esbosamråd om Danmarks påbörjade arbete med vattenområdesplaner MN-2020-8945

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har översänt en remiss gällande förslag till Danmarks vattenområdesplaner och medföljande miljörapport till bland annat miljönämnden för yttrande. De danska vattenområdesplanerna förväntas medföra en gränsöverskridande påverkan i form av en minskning av kvävetillförseln från landbaserade verksamheter till kustvattenförekomsterna i och kring Öresund. Detta förväntas leda till en förbättring vad gäller övergödningen i Öresund med kringliggande vatten och positiva effekter även i svenska vatten.

Förslag till beslut

1. Miljönämnden svarar på kommunstyrelsens remiss enligt förvaltningens förslag till yttrande.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelsen, daterad 2022-03-11
- Bilaga 1 - Vandområdeplanerne 2021–2027
- Bilaga 2 - Miljørapport for vandområdeplanerne 2021–2027
- Bilaga 3 - Bilaga till vandområdeplanerne, læsevejledning til forslag till vandområdeplanerne 2021–2027 - Sverige
- Bilaga 4 - Information om samrådet från Naturvårdsverket

Beslutsplanering

Miljönämnden, 2022-04-19

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ärendet

Kommunstyrelsen har översänt en remiss gällande förslag till Danmarks vattenområdesplaner och medföljande miljörapport till bland annat miljönämnden för yttrande. Svar önskas senast 2022-05-04.

Bakgrund

Enligt Ramdirektivet för vatten (2000/60/EF) ska EU:s medlemsländer säkerställa att samtliga vattenförekomster i länderna ska uppnå god ekologisk och kemisk status. Direktivet är styrande för både Sverige och Danmark men länderna har implementerat det något annorlunda i nationell lagstiftning. Det samlade arbetet med att genomföra direktivets syfte och att förbättra statusen i vattenförekomsterna betecknas i Sverige som Vattenförvaltningen och organiseras i fem vattendistrikt där en länsstyrelse i varje distrikt är utsedd att utgöra en så kallad vattenmyndighet. Varje vattendistrikt har en förvaltningsplan med tillhörande åtgärdsprogram som uppdateras i 6-årscykler. Malmö stad ingår i Södra Östersjöns vattendistrikt som leds av Vattenmyndigheten vid Länsstyrelsen i Kalmar län.

I Danmark betecknas det samlade arbetet som Vandplanlægning och organiseras på liknande vis med fyra Vandområdedistrikt men med skillnaden att Vandområdesplaner (motsvarande svenska Förvaltningsplaner och Åtgärdsprogram) antas av Miljøministeriet och arbetet samordnas av Miljøstyrelsen (motsvarande svenska Miljödepartementet respektive Naturvårdsverket).

Förutom de rent organisatoriska skillnaderna ovan finns grundläggande skillnader mellan länderna som grundar sig i annan lagstiftning och uppdelning. Ett relevant exempel är att svenska kommuner omfattar all yta i Sverige ut till nationsgränserna medan danska kommuner endast omfattar landytan. Således förvaltas kustvatten i Danmark av staten och inte av kommunerna.

Även hur vattenförekomster avgränsas skiljer sig mellan länderna. I Sverige är vattenförekomster generellt mindre till ytan och i Danmark är de större till ytan. Av relevans för Malmö kan nämnas att Öresunds danska del (från Stevns Klint i söder till Helsingör i norr delas upp i två vattenförekomster. Den svenska delen (från Måkläppen till Helsingborg) har delats upp i åtta vattenförekomster. Storleken på vattenförekomsterna ger en direkt påverkan på miljökvalitetsnormerna (MKN), alltså den fastställda statusnivån som vattenförekomsten ska nå upp till. Då MKN sätts utifrån tillgängliga underlagsdata för hela vattenförekomsten kan en yttre påverkan ge en mindre negativ eller positiv effekt på MKN i en större vattenförekomst jämfört med en mindre eftersom påverkan sett till storleken blir mindre.

Esbokonventionen

Framtagandet av nya Vandområdesplaner förväntas medföra en gränsöverskridande påverkan på Sverige och faller således under Esbokonventionen om miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang och dess protokoll om strategiska miljöbedömningar. Enligt Esbokonventionen ska det land som avser att genomföra en aktivitet med gränsöverskridande påverkan underrätta det utsatta landet om de planerade aktiviteterna och inleda samråd om så önskas. Naturvårdsverket är ansvarig svensk myndighet för Esbo-samråd.

Tidigare yttranden

Danska Miljøstyrelsen underrättade svenska Naturvårdsverket i augusti 2020 om att arbetet med att ta fram vattenområdesplaner för perioden 2021-2027 påbörjats och Naturvårdsverket erbjöd svenska myndigheter och intressenter att yttra sig. I Malmö stads yttrande lyftes tre huvudsakliga punkter:

- Malmö stad önskade delta i det fortsatta samrådet

- Malmö instämde med den bedömning som Miljøstyrelsen gjort, att näringsämnesreduktion samt minskning av utsläpp av miljöfarliga föroreningar kan ha en gränsöverskridande effekt.
- Fysisk påverkan, i form av till exempel sandsugning på danska sidan, kan ha en gränsöverskridande effekt.

Förväntad gränsöverskridande påverkan

Danska Miljøministeriet har gjort bedömningen att den huvudsakliga gränsöverskridande påverkan från de föreslagna vattenområdesplanerna är en minskning av kvävetillförseln från landbaserade verksamheter till kustvattenförekomsterna i och kring Öresund. Detta förväntas leda till en förbättring vad gäller övergödningen i Öresund med kringliggande vatten och positiva effekter även i svenska vatten.

I det översända förslaget lyfts inte längre minskning av utsläpp av miljöfarliga föroreningar fram som en gränsöverskridande effekt, något som lyftes i den tidigare avgränsningsrapport som Malmö stad yttrat sig över. Orsaken till detta framgår inte med tydlighet i vattenområdesplanerna eller i miljörapporten.

Bottensläpande fiskeredskaps potentiellt negativa påverkan på kustvattenförekomsterna uppmärksammas. I enlighet med en politisk överenskommelse mellan danska regeringen och de politiska partierna Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Alternativet och Kristendemokraterne ska ett trålförbud införas i Bälthavet. Ett motsvarande trålförbud finns redan i Öresund sedan 1930-talet vilket innebär att ingen ytterligare påverkan förväntas.

Förvaltningens förslag till yttrande

Miljönämnden har tagit del av Miljøstyrelsens förslag till vattenområdesplaner och ser positivt på att arbetet fortskrider enligt plan.

Miljönämnden vill framföra följande synpunkter som bör beaktas och arbetas in i stadens samlade yttrande.

- Miljönämnden delar åsikten att den mest betydande gränsöverskridande påverkan är den förväntade positiva effekten av åtgärder för minskning av utsläpp av näringsämnen (främst kväve).
- Miljönämnden ställer sig frågande till att den, i den tidiga avgränsningsrapporten utpekade, positiva effekten av åtgärder för minskning av utsläpp av förorenande ämnen, inte längre lyfts fram som en gränsöverskridande påverkan.
- Miljönämnden ser positivt på den övergripande ambitionen att minska negativ påverkan från ”bottensläpande fiskeredskap” vilket ligger i linje med rådande trålförbud i Öresund.

Barnkonventionen

Barnkonventionen har beaktats vid handläggningen av detta ärende på följande sätt. De danska vattenområdesplanerna är, precis som de svenska motsvarigheterna, viktiga verktyg för ett gemensamt ansvarsfullt nyttjande av våra gemensamma havsområden. Noggrann förvaltning av våra gemensamma vattenresurser är avgörande för en hållbar utveckling som gynnar kommande generationer.

Ansvariga

Rebecka Persson
Miljödirektör

Sofie Holmkvist
Avdelningschef
Miljöstrategiska avdelningen